

การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การยางพารา สู่การเป็นผู้นำโลกของประเทศไทย

The Development of Policies and Strategies of Thailand in Becoming World's Leading Rubber Producer

พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน¹
Pichet Chuamuangphan¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำด้านยางพาราของประเทศไทย และข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำยางพาราของโลก (15 ปี) ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กัน โดยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก เพื่อนำข้อค้นพบมาสนับสนุนซึ่งกันและกัน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การจัดสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และเปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำด้านยางพาราของประเทศไทยมี 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการปลูกและพัฒนาพันธุ์ยางพารา ควรมุ่งเน้นการปลูกยางพารา โดยเน้นสภาพดินและระยะเวลาเป็นหลัก ซึ่งยางพาราจะมีคุณภาพดีนั้นต้องมีภูมิศาสตร์และพื้นที่ที่เหมาะสม ปัจจัยด้านการผลิตและการแปรรูปยางพารา ควรมุ่งเน้นผลผลิตออกสู่ตลาดโลกมาก สร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง สร้างองค์ความรู้ให้แก่ชาวสมาชิก ก้าวทันเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด และการจำหน่ายยางพารา ควรมุ่งเน้นการหาตลาดรองรับที่มีความสัมพันธ์และความสามารถในการรองรับปริมาณน้ำยางและยางสำเร็จ การจะส่งออกจะต้องมีองค์กรประกอบหลายอย่าง ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลในการพัฒนาการผลิต คุณภาพ การแปรรูป และการทำรายได้เข้าสู่ประเทศ และเปิดโอกาสให้นักลงทุน เข้ามาร่วมลงทุนในการแปรรูป เป็นอุปกรณ์ ตั้งแต่กลุ่มสถาบันที่มีศักยภาพ มีทุนในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับของภาครัฐด้านยางพารา มีควรมุ่งเน้นว่ากฎระเบียบไม่สะดวกในการบริหารไปสู่การบูรณาการให้เป็นเอกภาพเพื่อความยั่งยืน กฎระเบียบต่างๆ ไม่เอื้ออำนวยต่อเกษตรกร และปัจจัยด้านกลไกด้านการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา ควรมุ่งเน้นการประสานงานกับนักลงทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศ สาเหตุจากผู้มีระดับประเทศของเราคิดจะต่อยอด

¹ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนานักบริหารระดับสูง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Doctor of Philosophy, Chief Executive Development, Suan Sunandha Rajabhat University

* Corresponding author. Tel. 081-8415975 E-mail: mppicchet@gmail.com

จากยางพาราระดับท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นอุตสาหกรรม และกลไกในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา ได้แก่ เงินลงทุน โรงงาน การจัดการการกระจายการลงทุนสู่ภูมิภาค และคนที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำยางพาราของโลก (15 ปี) พบว่า วิสัยทัศน์ พัฒนยางพาราไทยทุกระบบสู่มาตรฐานการเป็นผู้นำโลก เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมยางพาราในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำให้ สามารถก้าวเป็นผู้นำโลก ใน 15 ปีข้างหน้า ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการผลิตที่มีศักยภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่การผลิตทันสมัย ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออกแบบบูรณาการ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การผลักดันเชิงนโยบายสู่การเพิ่มมูลค่า

คำสำคัญ: การพัฒนานโยบาย, ยุทธศาสตร์, ยางพาราสู่การเป็นผู้นำโลก

Abstract

This study was aimed at 1) investigating factors influencing Thailand's leadership in global rubber production; 2) comparing weaknesses and strengths of Thailand and the rival countries in the rubber industry; and 3) examining guidelines strategizing rubber production capacities in becoming the world's leading rubber producer in the next 15 years. Based on the mixed-method approach but with an emphasis on qualitative, this study employed interviews, questionnaires, and focus group discussions as a means to collect the data. The data were statistically analyzed through mean, median, and percentile. The findings showed as follows:

Factors with regard to planting and developing rubber tree breedings involved paying attention to soil quality and timing. Fine quality of the rubber clearly depended on the advantages of the plantation geographical setting. Factors with regard to producing and processing the rubber required concentration on selling at the global market, systematizing market networks to empower the industry, and disseminating new knowledge to the members in order to keep up with pace of the globalized trends. Factors with regard to marketing promotion and distribution of the rubber involved the focus on recruiting potential markets that hold buying power of rubber liquid and processed rubber. Export capacities require facilitative factors including marketing promotion, effective production, and processing quality. These factors clearly influenced investors' decision to bring the investment capital, technology, and equipment to Thailand. Factors with regard to the state's regulations required review and revision of complicated and unproductive regulations that hindered the rubber industry at different segments including production, processing, sales & marketing in order to attract major overseas investors to invest on the rubber industry in Thailand. Investment promotion mechanisms to draw attention of overseas investors included funding aids, factory facilities, distribution system, and qualified labors.

Strategic guidelines to strategize Thailand rubber industry in becoming the world's leading rubber producers in the next 15 years with regard to visions, goals, and strategies included: 1) Vision involved developing every segment of the rubber production to meet the global standards; 2) Goals/objectives involved upgrading performative capacity of Thailand rubber industry from initial to ending segments to meet the international standards and advance into the world's leading rubber producer in the next 15 years; 3) Strategies involved sub-strategic plans that included: 3.1) Effective production; 3.2) Innovations and new technologies for rubber industry; 3.3) Integrated export promotion campaigns; 3.4) Policy to increase the production value.

Keywords: The Development of Policies, Strategies, Thailand in Becoming World's Leading Rubber Producer

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันวิจัยยาง ได้ให้ความสำคัญของการปรับปรุงพันธุ์ยางด้วยการผสมและคัดเลือกพันธุ์ยางจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีวิธีการและแผนการปรับปรุงพันธุ์ยางที่เป็นมาตรฐานสากลที่ต้องใช้ระยะเวลานานถึง 30 ปี และนำมาคัดเลือกพันธุ์ยางที่ดีที่สุด ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ยาง และจัดทำเป็นคำแนะนำพันธุ์ยางทุก 4 ปี พันธุ์ยางแนะนำปี พ.ศ.2516 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง และพันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้สูง (สถาบันวิจัยยาง, 2549) ต่อมาในปี พ.ศ.2521 กรมวิชาการเกษตรได้นำยางพาราไปปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดหนองคาย บุรีรัมย์ และสุรินทร์ จนกระทั่งในปี พ.ศ.2545 มีพื้นที่ปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด (กรมวิชาการเกษตร, 2544)

ในวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 คณะรัฐมนตรีในสมัย พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้อนุมัติโครงการปลูกยางพาราเพิ่มอีก 1 ล้านไร่ แบ่งเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) 700,000 ไร่ และภาคเหนือ (17 จังหวัด) 300,000 ไร่ ทำให้ในปี พ.ศ.2548 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยาง 13,595,818 ไร่ กระจายอยู่ในภาคใต้ 10,926,161 ไร่ ภาคตะวันออกรวมภาคกลาง 1,567,420 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1,004,136 ไร่ และภาคเหนือ 98,101 ไร่ จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุดคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 1,813,562 ไร่ พื้นที่ปลูกยางทั้งหมดของประเทศเป็นพื้นที่กรีดยางได้ 10,573,508 ไร่ ให้ผลผลิตยาง 2.94 ล้านตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 278 กิโลกรัมต่อไร่ (สถาบันวิจัยยาง, 2555) ยางพารามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางกว่า 1 ล้านคน พื้นที่ปลูกยางของประเทศ 12.36 ล้านไร่ มีสวนยางประมาณ 1,113,990 ราย (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2549) กล่าวได้ว่าการปลูกยางเป็นการสร้างพื้นที่สีเขียวหรือการสร้างสวนป่าเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้นเห็นได้จากการปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่ที่ปลูกยางมีปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นจากเดิม 150-200 มิลลิเมตรต่อปี และมีการกระจายของฝนดีขึ้น ยางพาราเป็นพืชที่มีความเสี่ยงน้อยกว่าปลูกพืชชนิดอื่นและมีอายุการให้ผลผลิตประมาณ 20 ปี ให้ผลผลิตที่สม่ำเสมอตลอดปี ดังนั้นเกษตรกรชาวสวนยางจึงมีงานทำทุกวัน ถือว่าเป็นแรงงานภาคเกษตรที่ตรึงอยู่ในพื้นที่อย่างมั่นคง การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคอื่นมีน้อย

การพัฒนาอุตสาหกรรมยางไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่หรือขนาดย่อม จะก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเกษตรกรชาวสวนยาง ดังนั้นการเพิ่มปริมาณการใช้ยางในประเทศและเพิ่มสัดส่วนการใช้ยางธรรมชาติในผลิตภัณฑ์ต่างๆ จะส่งผลให้ประโยชน์ต่อเกษตรกรให้มีรายได้ และความมั่นคงในอาชีพการสวนยางมากขึ้น (นุชนารถ กังพิศดาร, 2547)

ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเร่งหาแนวทางในการสร้างศักยภาพการผลิตยางธรรมชาติให้แก่เกษตรกรผู้ปลูก การแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางในอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในประเทศให้มากขึ้น ระบบตลาดที่มั่นคง มีเครือข่ายทั่วโลก และต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการนโยบายทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชนให้สอดคล้องกัน โดยมุ่งสู่เป้าหมายเพื่อการเป็นผู้นำยางพาราของโลกต่อไป ในอนาคตอีก 15 ปีข้างหน้า

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำด้านยางพาราของประเทศไทย
2. เพื่อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำยางพาราของโลก (15 ปี)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method design) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก และใช้การวิจัยเชิงปริมาณมาสนับสนุนข้อค้นพบ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดแนวทางการวิจัยดังนี้

ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จึงแบ่งเป็น 2 ประเภท เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการวิจัย ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึก จำนวนทั้งสิ้น 14 ราย

การวิจัยเชิงปริมาณ ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ ใช้เทคนิค SWOT Analysis และใช้เทคนิคเดลฟาย ควบคู่กันไปในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นประชากรเป้าหมายจึงแบ่งตามลักษณะของการเก็บข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 206 ราย ดังนี้

- (1) ประชากรเป้าหมายสำหรับการตอบแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ ได้แก่

ผู้แทนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตั้งแต่ปี 2552-2554 จำนวน 66 จังหวัด ผู้วิจัยเจาะจงโดยมีเกณฑ์คือ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ประธานและรองประธาน เลือกรายจังหวัดละ 2 ราย จำนวนทั้งสิ้น 132 ราย โดยใช้แบบสอบถามกับผู้แทนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

(2) ประชากรเป้าหมายสำหรับการ SWOT Analysis ได้แก่ ผู้บริหารของสถาบันเกษตรกรและผู้แทนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จาก 66 จังหวัด และองค์กรสวนยาง จำนวน 2 คน ผู้วิจัยจะจึงเลือกมารวมจำนวนทั้งสิ้น 68 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จึงแบ่งเป็น 2 ประเภท โดยมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยจะเลือกใช้เครื่องมือสำหรับจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประเด็นคำถาม 5 ประเด็น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1) แบบสอบถามใช้สอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านยางพาราที่ยั่งยืนของประเทศไทย มีทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด

2) แบบการวิเคราะห์ SWOT Analysis ใช้เก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพภายในและภายนอกแบบ Matrix ของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งเกี่ยวกับการเป็นผู้นำยางพาราโลกจากกลุ่มตัวอย่าง

3) เทคนิคเดลฟาย ใช้สอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการทดสอบแนวโน้มความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำยางพาราของโลก (15 ปี) ของประเทศไทย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ที่เป็นตัวแปรหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการที่ได้ศึกษามาแล้ว เพื่อให้มีความถูกต้องและเหมาะสมสำหรับการวิจัยในแต่ละประเภท ดังนี้

ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ที่เป็นตัวแปรหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการที่ได้ศึกษามาแล้ว เพื่อให้มีความถูกต้องและเหมาะสมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์เจาะลึก ให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ความถูกต้องในเนื้อหา มาจากการทบทวนวรรณกรรมและประมวลรายการ/ข้อคำถามที่นักวิชาการต่างๆ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในอดีตมาสร้างเป็นตัวแปร ซึ่งนักวิชาการส่วนใหญ่ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรม และประมวลรายการ/ข้อคำถามจากวรรณกรรมต่างๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อสร้างตัวแปรการทดสอบมาตรวจวัดเพื่อทดสอบความถูกต้องในเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการพัฒนาจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน

2 ราย และผู้เชี่ยวชาญด้านยางพาราของส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องที่มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 9 ขึ้นไป จำนวน 1 ราย รวมทั้งสิ้น 3 ราย โดยผู้วิจัยจะนำเครื่องมือที่ผ่านการหาความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยจะหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ โดยการนำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกัน ก่อนนำไปเก็บข้อมูลซึ่งผลพบว่ามีความน่าเชื่อถือ .86 แสดงว่ามีความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เจาะลึก มีรายละเอียดในการเก็บข้อมูล ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยทำการนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อประสานงานในการนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึกด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 กรอบในการใช้สัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อให้คำถามคำตอบเป็นไปตามธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงใช้แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง เป็นการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ และไม่กำหนดเวลา ใช้ประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย 5 ประเด็น

ขั้นที่ 4 การบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยจะจดเฉพาะประเด็นที่เห็นว่าสำคัญเกี่ยวกับการตอบคำถามเท่านั้น โดยไม่มีการบันทึกเทปการสัมภาษณ์

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลหลังการสัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อตรวจสอบว่าได้ข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นคำถามหรือไม่ ถ้าได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนในประเด็นคำถามนั้นๆ ผู้วิจัยใช้วิธีการโทรศัพท์ไปสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม จากนั้นนำข้อมูลที่มีความถูกต้องและสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาแบบสร้างข้อสรุป ซึ่งจะอธิบายในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การตอบแบบสอบถาม ใช้สอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านยางพาราที่ยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก มีรายละเอียดในการเก็บข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย มาตรวัดตัวแปรตามกรอบแนวความคิดการวิจัย ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีทั้งแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด

ขั้นที่ 2 ให้คำแนะนำแก่ผู้ช่วยนักวิจัย เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบถาม

ขั้นที่ 3 การออกงานสนามเป็นขั้นตอนของการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยนำแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องและสอดคล้องของแบบสอบถาม เมื่อเก็บรวบรวมได้ครบแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาตรวจสอบความถูกต้อง คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ แล้วทำการลงรหัสข้อมูลใน coding form เพื่อที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งจะอธิบายในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ใช้เก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพภายในและภายนอกแบบ Matrix ของประเทศไทยและประเทศคู่แข่ง ได้แก่ สิงคโปร์และมาเลเซีย ว่ามีจุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค เกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางพาราโลอย่างไร เพราะเหตุใด มีรายละเอียดในการเก็บข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ศักยภาพภายใน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ศักยภาพภายนอก

ขั้นที่ 3 ทำ Matrix เพื่อวิเคราะห์สถานะแวดล้อม เพื่อหาจุดตัดของสถานการณ์ ในการเตรียมจัดทำร่างยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อยกร่างเป็นยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำทางพาราโลของโลกร (15 ปี) ของประเทศไทยประกอบด้วยวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 6 การใช้เทคนิคเดลฟาย เพื่อทำการทดสอบแนวโน้มความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำทางพาราโลของโลกร (15 ปี) ของประเทศไทย

ผลการวิจัย

1. ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำด้านพาราโลของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการปลูกและพัฒนาพันธุ์พาราโลมีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านพาราโลที่ยั่งยืนของประเทศไทย ควรมุ่งเน้นการปลูกพาราโล โดยเน้นสภาพดิน และระยะเวลาเป็นหลัก ซึ่งพาราโลจะมีคุณภาพดีนั้นต้องมีภูมิศาสตร์และพื้นที่ที่เหมาะสม ในส่วนของพันธุ์พาราโลนั้น ควรมีความสมบูรณ์ดีที่ให้น้ำยางมากและทนทานต่อการกรีด และต้องมีการพัฒนายางเพื่อสามารถผลิตน้ำยางออกมาให้มีคุณภาพตามความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม และยางต้องมีความทนต่อโรคปัจจัยด้านการผลิตและการแปรรูปพาราโล มีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านพาราโลที่ยั่งยืนของประเทศไทย ควรมุ่งเน้นผลผลิตออกสู่ตลาดโลกมาก สร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง สร้างองค์ความรู้ให้แก่ชาวสมาชิก ก้าวทันเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก สร้างชีวิตที่มีคุณภาพ มีความมั่นคงแก่ชาวสวนยาง และเกษตรกรสามารถแปรรูปยางดิบที่มีคุณภาพสามารถสร้างมูลค่าได้มากกว่าเดิมและส่งผลถึงเสถียรภาพราคายางปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดและการจำหน่ายพาราโล มีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านพาราโลที่ยั่งยืนของประเทศไทย ควรมุ่งเน้นการตลาดรองรับที่มีความสัมพันธ์และความสามารถในการรองรับปริมาณน้ำยางและยางสำเร็จ การจะส่งออกจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น การขนส่ง ค่าเงินบาท คุณภาพ และความต้องการของผู้ใช้ในแต่ละช่วงของการแปรรูป ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลในการพัฒนาการผลิต คุณภาพ การแปรรูป และการทำรายได้เข้าสู่ประเทศ และเปิดโอกาสให้นักลงทุน เข้ามาร่วมลงทุนในการแปรรูป เป็นอุปสรรค ตั้งแต่กลุ่มสถาบันที่มีศักยภาพ มีทุนในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ปัจจัยด้านระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับของภาครัฐด้านพาราโล มีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านพาราโลที่ยั่งยืนของประเทศไทย ควรมุ่งเน้นว่ากฎระเบียบไม่สะดวกในการบริหารไปสู่การบูรณาการให้เป็นเอกภาพเพื่อความยั่งยืน กฎระเบียบต่างๆ ไม่เอื้ออำนวยต่อเกษตรกร จะทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก กฎหมายต่างๆ ระเบียบต่างๆ จึงควรเป็นการส่งเสริมมากกว่าการเป็นอุปสรรค หน่วยงานที่ออกกฎระเบียบควรมีการ

ทำงานที่เป็นการบูรณาการสอดคล้องไปในทิศทางเดียว ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ ส่งเสริมการทำงานแบบสหกรณ์ให้เข้มแข็งเพื่อประโยชน์แก่เกษตรกรส่วนรวมปัจจัยด้านกลไก ด้านการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา มีผลต่อการเป็นผู้นำโลกด้านยางพาราที่ยั่งยืนของประเทศไทย ควรมุ่งเน้นการประสานงานกับนักลงทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศ สาเหตุจากผู้นำระดับประเทศของเรา คิดจะต่อยอดจากยางพาราระดับท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นอุตสาหกรรม และกลไกในการส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรมยางพารา ได้แก่ เงินลงทุน โรงงาน การจัดการการกระจายการลงทุนสู่ภูมิภาค และคนที่มีคุณภาพ

2. ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบจุดอ่อน จุดแข็ง ของประเทศไทยกับประเทศคู่แข่งการเป็นผู้นำยางพารา พบว่าผลวิเคราะห์การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ การยางพาราสู่การเป็นผู้นำโลก พบว่ามีจุดแข็ง คือ

1. มีเทคนิคการเพาะปลูกที่ดี
2. มีสายพันธุ์ยางพาราที่ดี ให้ผลผลิตมาก
3. มีการพัฒนาเทคนิคด้านการปลูก และการพัฒนาพันธุ์อย่างต่อเนื่อง
4. มีพื้นที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกยางหลายพื้นที่ ทำให้มีการผลิตยางได้หลายเดือนในรอบปี
5. ต้นทุนการปลูกต่ำ
6. มีพื้นที่เพาะปลูกยางพารามาก
7. มีความสามารถในการแปรรูปยางพารา โดยเฉพาะยางแผ่นรมควัน
8. มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับด้านการเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกยางพาราของโลกมานาน
9. ยางแผ่นไทยได้มาตรฐานระดับโลกตรงตามความต้องการของลูกค้า
10. น้ำยางไทยมีคุณภาพดี แต่มีราคาถูกกว่าเมื่อเทียบกับคู่แข่ง
11. มีเทคนิคในการแปรรูปยางพารา สามารถเปลี่ยนยางที่ผลิตระหว่างยางแท่งและยางแผ่น ได้ตามความต้องการของผู้ซื้อ
12. มีเทคนิคที่ดีที่สุดในโลกในแปรรูปน้ำยางเป็น dipping product เช่น ถุงมือยาง และ ยางอนามัย
13. มีหน่วยงานวิจัยภาครัฐสนับสนุนในการพัฒนายาง
14. กลไกและองค์กรสนับสนุนที่เกี่ยวข้องมีอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

ด้านจุดอ่อน (Weakness-W)

ผลวิเคราะห์การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การยางพาราสู่การเป็นผู้นำโลก พบว่ามีจุดอ่อน คือ

1. ผลผลิตยางพารากว่าร้อยละ 90 ต้องพึ่งพาตลาดส่งออก
2. ประสิทธิภาพของการผลิตต่ำ (ผลผลิตต่อไร่ต่ำ)
3. โครงสร้างการปลูกยางพาราส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ทำให้ต้นทุนสูง
4. แหล่งปลูกยางอยู่ห่างจากแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ยาง ทำให้ราคาขนส่งสูง
5. ต้นทุนการผลิตยางแท่งสูง เนื่องจากการใช้ยางแผ่นดิบเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิต
6. ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตยางพาราได้
7. ค่าใช้จ่ายในการขนส่งออกยางพาราไปยังท่าเรือขนส่งระหว่างประเทศสูง
8. มีการพยุงราคาจากภาครัฐ ทำให้อุตสาหกรรมยางขึ้นต้นอ่อนแอ
9. โครงสร้างภาษีไม่เหมาะสม ไม่เอื้อต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ
10. ขาดแคลนบุคลากรในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง หรือนักวิจัยด้านการยางพาราโดยเฉพาะ
11. กระบวนการจัดชั้นแผ่นยังไม่เหมาะสม ทำให้คุณภาพไม่สม่ำเสมอ

12. ขาดแรงงานในการกรีดยาง
13. ค่าแรงงานสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตยางพาราสูง
14. ขาดท่าเรือที่ดีในการจัดจำหน่ายและขนส่งยางไปต่างประเทศ
15. ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลและการพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

โอกาส (Opportunity-O)

ผลวิเคราะห์การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การยางพาราสู่การเป็นผู้นำโลก พบว่ามีโอกาส คือ

1. แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ของจีน ทำให้มีความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมยางแปรรูปขึ้นต้น จากการเน้นการผลิตเฉพาะยางแผ่นรมควันไปเป็นผลิตยางแท่งมากขึ้น
3. การสร้างให้ประเทศไทยเป็นฐานในการผลิต dipping product เช่น ถุงมือยาง และถุงยางอนามัย ของโลก
4. ถนนเส้นทางเชียงราย-ยูนนานสร้างแล้วเสร็จ ทำให้ขนส่งยางพาราไปจีนได้สะดวกขึ้น
5. การรวมตัวจัดตั้งกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซียรวมกัน เพื่อพยุงราคาขายที่ตลาดโลก
6. ประเทศคู่แข่งประสบปัญหาการผลิต เช่น มาเลเซียลดการปลูกยางพารา จีนมีภาวะคุกคามจากภัยหนาว อินโดนีเซียประสบปัญหาทางการเมือง
7. การเปิดเสรีทางการค้า

อุปสรรค (Threat-T)

ผลวิเคราะห์การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การยางพาราสู่การเป็นผู้นำโลก พบว่ามีอุปสรรค คือ

1. ราคายางมีความผันผวนสูง ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยพื้นฐาน ตลอดจนการเก็งกำไรตลาดซื้อขายล่วงหน้า
2. มีการผลิตยางสังเคราะห์ทดแทนยางธรรมชาติ ทำให้ลดการใช้ยางธรรมชาติ
3. ประเทศผู้รับซื้อ เช่น จีน มีการกำหนดโควตาจำกัดปริมาณนำยางพาราเข้าประเทศ
4. ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ไฟป่า โรคระบาด ฯลฯ ทำลายสวนยางพารา
5. ยางที่ผลิตในเวียดนามเป็นยางใหม่ คุณภาพดี มีพันธุ์ดี และราคาถูก
6. อินโดนีเซียมีพื้นที่เพาะปลูกยางจำนวนมาก พร้อมทั้งจะส่งออก
7. เวียดนามเรียนรู้การผลิต ตลอดจนเทคโนโลยีด้านยาง ทำให้ยางมีคุณภาพดี
8. เวียดนามมีพรมแดนติดกับประเทศจีน ทำให้สามารถทำการค้าขายแดนกับจีน ซึ่งเป็นผู้รับซื้อยางพารามากเป็นอันดับหนึ่งของโลก
9. ยางไทยถูกลักลอบเข้ามาเลเซีย ทำให้มีการทำผลิตภัณฑ์ยางในมาเลเซียแข่งกับประเทศไทยและจีน
10. จีนสร้างโรงงานผลิตยางสังเคราะห์ ซึ่งมีราคาถูกกว่ายางธรรมชาติ
11. บริษัทล้อยางรายใหญ่ของโลกเป็นผู้กำหนดราคายาง
12. ระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับของภาครัฐด้านยางพาราของประเทศไทยไม่เอื้อต่อผลผลิตยางพารา
13. การกีดกันทางการค้า/กฎหมายระหว่างประเทศ
14. ปัญหาคอร์รัปชันในสังคมไทย

3. ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นผู้นำทางพาราของโลกร (15 ปี) พบว่า

วิสัยทัศน์ พัฒนayangพาราไทยทุกระบบสู่มาตรฐานการเป็นผู้นำโลก

เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมyangพาราในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำให้สามารถก้าวเป็นผู้นำโลกใน 15 ปีข้างหน้า

ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการผลิตที่มีศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตyangพาราทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมyangพารา

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการผลิตด้วยมาตรฐานyangและผลิตภัณฑ์yangที่มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่การผลิตทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตจากyangพาราด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีศักยภาพและทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออกแบบบูรณาการ

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านyangพาราครบวงจร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมความร่วมมือด้านการมาตรฐานyangพารากับต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การผลักดันเชิงนโยบายสู่การเพิ่มมูลค่า

กลยุทธ์ที่ 1 ผลักดันนโยบายเพื่อการรักษาเสถียรภาพราคayangเพื่อการผลิตที่เป็นมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนากำลังคนในทุกระดับให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 การตรวจสอบและแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อการเพิ่มมูลค่าyangพารา

สรุป อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เป็นไปตามทฤษฎีและกรอบแนวความคิด ในการอภิปรายผลจะอภิปรายผลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์ในอนาคตอีก 15 ปี ข้างหน้า คือ พัฒนayangพาราไทยทุกระบบสู่มาตรฐานการเป็นผู้นำโลก กำหนดเป้าหมาย/เป้าประสงค์ คือ เพื่อยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมyangพาราในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำให้สามารถก้าวเป็นผู้นำโลกใน 15 ปีข้างหน้า และมีประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการผลิตที่มีศักยภาพ ซึ่งจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตyangพาราทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมyangพารา และสนับสนุนการผลิตด้วยมาตรฐานyangและผลิตภัณฑ์yangที่มีมาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่การผลิตทันสมัย ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตจากyangพาราด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีศักยภาพและทันสมัยและการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออกแบบบูรณาการ ได้แก่ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านyangพาราครบวงจร และ

ส่งเสริมความร่วมมือด้านการมาตรฐานยางพารากับต่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การผลักดันเชิงนโยบายสู่การเพิ่มมูลค่า ได้แก่ การผลักดันนโยบายเพื่อการรักษาเสถียรภาพราคายางเพื่อการผลิตที่เป็นมาตรฐาน การส่งเสริมการพัฒนากำลังคนในทุกกระดับให้มีคุณภาพ และการตรวจสอบและแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อการเพิ่มมูลค่ายางพารา ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการเกษตร, 2544 ที่ว่าประเทศไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้กำหนดแนวยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา 2552-2556 โดยมีสาระสำคัญคือการเสริมสร้างการดำเนินงานให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านยางโดยการเพิ่มผลผลิต สนับสนุนด้านการตลาด เพิ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ และลดการส่งออกวัตถุดิบยางไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยการดำเนินงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทั้งด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาระบบตลาด สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านยาง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมยางของประเทศ เพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยการแปรรูปและนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางให้มากขึ้น เพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ และเพิ่มการส่งออก การสนับสนุนให้มีการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยางอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งร่วมมือไตรภาคีกับสภายางระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบการพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมแปรรูปยาง ผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารารูปการปรับปรุงระบบบริหารจัดการภาครัฐผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) การสนับสนุนการวิจัยเสริมรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง การพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากข้อค้นพบ พบว่า ยุทธศาสตร์การยางพาราสู่การเป็นผู้นำโลกนั้น จะต้องมีการขับเคลื่อนทั้งระบบ ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้นปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกและพัฒนาพันธุ์ยางพารา ด้านการผลิตและการแปรรูปยางพารา ด้านการส่งเสริมการตลาดและการจำหน่าย ด้านระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับของภาครัฐด้านยางพารา ด้านกลไกด้านการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา ซึ่งมีผลต่อการไปสู่ผู้นำโลก
2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานด้านการพัฒนา หน่วยงานภาครัฐ เมื่อนำเอาร่างยุทธศาสตร์นี้ไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาโดยสามารถนำไปสู่การเป็นผู้นำโลกด้านยางพาราได้อย่างยั่งยืนต่อไป
3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ เพื่อการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน การศึกษาครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากภาพรวม ซึ่งในบริบทเชิงพื้นที่แตกต่างกันบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าในข้อค้นพบครั้งนี้อาจสามารถสะท้อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด ได้มองเห็นความสำคัญของการพัฒนายางพาราเพื่อให้สามารถเป็นอาชีพที่สามารถรองรับและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรภายใต้การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อไป
4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อผลกระทบการผลิตยางพารา และการมุ่งสู่การเป็นผู้นำโลก เพื่อนำไปสู่การปรับกระบวนการพัฒนาโครงการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการเกษตร (2544). **แผนพัฒนายางพาราแบบครบวงจร**. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ. (2553). **ยุทธศาสตร์การพัฒนายางพารา พ.ศ.2552-2556**. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.rubberthai.com/about/pdf/strategy.pdf>
- ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย. (2549). **รายงานประจำปีเดือนมิถุนายน 2549**. กรุงเทพฯ: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย.
- นุชนารถ กังพิสตร. (2547). **ประวัติและความสำคัญของยาง**. เอกสารวิชาการยางพารา เอกสารวิชาการ ลำดับที่ 20/2547 กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สถาบันวิจัยยาง. (2555). **สถิติยางประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการเกษตร.